ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๗๗๔๑

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๗๐๐๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการปราบปรามและการแก้ไขปัญหากรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดโดยเคร่งครัดต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 9422
วันที่ 22 ธ.ค. 2560 เวลา ... น.

รับที่ ๗๔๔๐๗
วันที่ 20 ธ.ค. 2560 เวลา ... น.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๗๐๐๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการปราบปรามและการแก้ไขปัญหากรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๘๐ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ตามที่ได้แจ้งมาตรการป้องกันและแนวทางดำเนินการในการแก้ไขปัญหากรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางทะเบียนให้แก่ผู้สุจริตที่ถูกกระทบสิทธิให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนว่าจากมาตรการและแนวทางที่กำหนดไว้ดังกล่าว หากผู้รับผิดชอบในพื้นที่ทั้งระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ได้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจะทำให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการปราบปรามการกระทำทุจริตทางทะเบียนและให้การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน สามารถดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ขอให้จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีที่มีการเสนอข่าวทางสื่อมวลชน หรือร้องเรียนร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียนให้ได้ข้อยุติว่าเจ้าของรายการที่แท้จริงเป็นใคร ยังมีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ ผู้แอบอ้างเป็นใคร พฤติการณ์การกระทำผิดเป็นอย่างไร ผู้รู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเป็นใครบ้าง มีเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกระทำความผิดด้วยหรือไม่ อย่างไร แล้วให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทันทีโดยไม่ต้องรอคำสั่งหรือหนังสือแจ้งจากกรมการปกครอง หรือกระทรวงมหาดไทยก่อน ตามแนวทางของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๘๐ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙

๒. การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ที่ถูกกระทบสิทธิทางทะเบียนซึ่งอ้างว่าตนเป็นเจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริง แต่ถูกบุคคลอื่นแอบอ้างใช้รายการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนโดยมิชอบ ให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เร่งรัดตรวจสอบข้อร้องเรียนร้องทุกข์ และสืบสวน สอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลผู้เป็นเจ้าของรายการที่แท้จริงและรายการทางทะเบียนว่าเป็นใคร อย่างไร เพื่อประกอบการดำเนินการ

/จำหน่าย ...

จำหน่ายรายการบุคคล ยกเลิกหรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียนที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการปรับปรุงฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ให้กลับคืนตามสถานภาพเดิม โดยอาศัยอำนาจของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑ และดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๐ หรือข้อ ๑๑๐/๑ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เสร็จสิ้นโดยเร็ว ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทุกแห่งประสานงานกันโดยมีศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด และส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน เป็นผู้ช่วยเหลือในการบันทึกการจำหน่าย ยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขรายการบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของรายการที่แท้จริงในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องตามระเบียบและปฏิบัติเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องตรงกัน

๓. เนื่องจากการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) จะมีหนังสือแจ้งให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยาทราบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนร้องทุกข์ดังกล่าวโดยตรง เพื่อจะได้เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ทันที แล้วแจ้งผลคืบหน้าพร้อมหลักฐานเอกสารประกอบทุกฉบับให้กรมการปกครองทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

๔. การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อทราบถึงพฤติการณ์และตัวผู้กระทำผิดเพื่อการดำเนินการทางวินัยและคดีอาญากับผู้กระทำผิด ให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยาที่เกี่ยวข้องกับกรณีทุจริตดังกล่าวที่เกิดขึ้นในท้องที่ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร เร่งรัดติดตามและแจ้งผลการดำเนินการให้กรมการปกครองทราบทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งกำชับให้อำเภอ เทศบาลและเมืองพัทยา ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๒

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๘๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๑๓๔๖ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗
เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ
๒. แบบรายงานกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าว

ตามที่ได้แจ้งมาตรการป้องกันและแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครแจ้งกำชับให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา ถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดไว้ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า สภาพปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่ได้เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความยุ่งยากซับซ้อนในการที่จะป้องกันได้รอบด้าน และในบางครั้งบางกรณีอาจเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนรู้เห็นช่วยเหลือสนับสนุนการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนด้วย แม้จะได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนแจ้งให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทราบเพื่อสั่งการให้สำนักทะเบียนทุกแห่งได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้วก็ตาม และในการที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนที่เกิดขึ้นแล้วให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายยังไม่บังเกิดผลอย่างจริงจัง เช่น การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงมีความล่าช้า การพิจารณาลงโทษทางวินัยไม่รุนแรงตามพฤติการณ์ การดำเนินคดีอาญาไม่ต่อเนื่องรวดเร็ว เป็นต้น ประกอบกับการลงโทษไม่เด็ดขาดรุนแรงเพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำผิดเกิดความเกรงกลัวได้ และในบางรายยังปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่คนเดิมเป็นผู้กระทำความผิดลักษณะเดียวกันซ้ำอยู่อีก

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำทุจริตประพฤติมิชอบทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินการเอาผิดกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลทั่วไปให้เป็นไปอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และเพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลการบริหารราชการของจังหวัดเกิดผลอย่างจริงจังเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๗ ขอให้ดำเนินการดังนี้

/๑. ให้จังหวัด ...

๑. ให้จังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี หมั่นตรวจติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ตลอดจนการเฝ้าระวังและตรวจสอบข้อมูลสถิติการปฏิบัติงานทะเบียนแต่ละประเภท เพื่อเป็นการป้องกันและสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบขึ้นได้ หากพบความผิดปกติหรือกรณีต้องสงสัยให้รีบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด พร้อมทั้งแจ้งกรมการปกครองทราบโดยด่วน

๒. กรณีปรากฏข้อมูลต้องสงสัยว่าอาจมีการกระทำทุจริตไม่ว่าเป็นการตรวจพบเอง สื่อมวลชนเสนอข่าว หรือมีการร้องเรียนร้องทุกข์เกิดขึ้นในท้องที่ ให้จังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ยุติโดยเร็ว หากเป็นการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ต้องดำเนินการจำหน่ายรายการ ยกเลิก หรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางการทะเบียนที่มีการกระทำทุจริตให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด สำหรับการดำเนินการกับผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใด ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ในกรณีที่มีการเสนอข่าวทางสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทางราชการ ให้ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องเร่งรัดตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องที่ทันที ทั้งนี้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานในท้องที่ที่เกี่ยวข้องสรุปรายละเอียดที่มา (มูลเหตุ) พฤติการณ์การกระทำทุจริตและการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว (ตามแบบรายงานกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าว) แจ้งเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) ทราบทันทีทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๙๐๖-๙๒๔๑

๓. หากพบว่าผู้บังคับบัญชามีการปล่อยปละละเลยให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบเกิดขึ้นหรือดำเนินการแก้ไขปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนล่าช้า จนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการหรือประชาชน หรือกรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการ เป็นไปในลักษณะให้การช่วยเหลือหรือเป็นการปกปิดการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นมิให้ต้องโทษหรือให้รับโทษน้อยลง ให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดอาญา แล้วแต่กรณี

๔. กรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมีมูลเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนรู้เห็นสนับสนุนการกระทำทุจริตหรือดำเนินการโดยมิชอบ หรือมีการกระทำผิดเป็นขบวนการและมีจำนวนมากผิดปกติ กรมการปกครองจะได้แจ้งข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานส่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ แล้วแต่กรณี ทราบและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อีกทางหนึ่งด้วย

๕. เพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน มีกรอบเวลาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละกรณีให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน หากไม่แล้วเสร็จและมีเหตุจำเป็นเพียงพออาจขอขยายได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน (รวม ๔๕ วัน) ซึ่งกรมการปกครอง จะได้มีหนังสือแจ้งเตือนเร่งรัดติดตามให้รายงานผลทุกระยะ ๑๕ วัน อีก ๓ ครั้ง แล้วแต่กรณี

/และ ...

และเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว ยังไม่ได้รับรายงานผลการดำเนินการอีก จะมีหนังสือแจ้งให้จังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร สอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับสมรรถนะ ความสามารถ ทักษะและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตามสมควรต่อไป

อนึ่ง กรมการปกครอง ได้รวบรวมเรื่องและหนังสือที่ได้มีการแจ้งไว้แล้ว ส่งให้จังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตรวจสอบเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบและดำเนินการเร่งรัดติดตามรายงานผลให้ทราบตามกำหนดระยะเวลา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภาษา บุญราษ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๒

คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๖๙/๒๕๕๗

เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ประชาชน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ข้อ ๓ ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการแสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เร่งรัดผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ และรายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

แบบรายงานกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าว

เรื่อง .....

๑.ที่มา(มูลเหตุ).....

.....

.....(ช่องรายการทางสถานีโทรทัศน์ ชื่อหนังสือพิมพ์ วดป. หรือเวลาที่เสนอข่าว พร้อมทั้งสรุปเนื้อความตามที่มีการเสนอข่าว).....

.....

.....

๒.พฤติการณ์การกระทำทุจริต.....

.....

.....(สรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล ลักษณะการกระทำทุจริตและการดำเนินการโดยมิชอบทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดขึ้น รวมทั้งความเห็นของหน่วยงาน).....

.....

.....

๓.การดำเนินการ.....

.....(ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน การดำเนินการตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖ / ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้รายงาน

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

ผู้รับผิดชอบ.....

โทรศัพท์.....

แบบรายงานกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าว

เรื่อง .....

๑.ที่มา(มูลเหตุ).....

.....

.....(ช่องรายการทางสถานีโทรทัศน์ ชื่อหนังสือพิมพ์ วดป. หรือเวลาที่เสนอข่าว พร้อมทั้งสรุปเนื้อความตามที่มีการเสนอข่าว).....

.....

.....

๒.พฤติการณ์การกระทำทุจริต.....

.....

.....(สรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล ลักษณะการกระทำทุจริตและการดำเนินการโดยมิชอบทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดขึ้น รวมทั้งความเห็นของหน่วยงาน).....

.....

.....

๓.การดำเนินการ.....

.....(ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน การดำเนินการตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖ / ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้รายงาน

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

ผู้รับผิดชอบ.....

โทรศัพท์.....

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีเกิดการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร สั่งการให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔ นั้น

เนื่องจากปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เช่น การสั่งระงับความเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎร การจำหน่ายรายการทะเบียน การยกเลิกหรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียน การบันทึกรายการในฐานข้อมูลทางการทะเบียน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ด้วย

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ตลอดจนการดำเนินการกรณีมีการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการทะเบียน การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิด และ/หรือทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริตด้วย ตลอดจนการแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนแก่เจ้าของรายการผู้สุจริตที่ถูกกระทบสิทธิให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และเพื่อมิให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนในการดำเนินการดังกล่าว จึงให้ยกเลิกแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔ และถือปฏิบัติตามแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

(๑) ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี มอบหมายเจ้าหน้าที่คนหนึ่งคนใดรับผิดชอบ หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือคณะกรรมการ ต้องไม่มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวข้องด้วยกับกรณีดังกล่าว โดยให้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน แสวงหาพยานหลักฐานเพื่อให้ทราบพฤติการณ์การดำเนินการทางทะเบียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน ให้ตรวจสอบจากฐานข้อมูลทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เรียกหลักฐานเอกสารทางทะเบียนและหลักฐานเอกสาร

/ราชการ ...

ราชการอื่นที่มีอยู่ ตลอดจนการสอบปากคำพยานบุคคล เช่น ผู้แจ้งเรื่อง เจ้าของรายการ บิดามารดา ญาติใกล้ชิดหรือบุคคลอื่นที่รู้จักและรู้เห็นเป็นอย่างดีในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบการพิสูจน์ตัวบุคคลและให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนครบถ้วน หากต้องการหลักฐานเอกสารเพิ่มเติม หรือตรวจสอบหลักฐานเอกสารไปยังสำนักทะเบียนอื่น หรือหน่วยงานราชการซึ่งเป็นผู้ออกหลักฐานเอกสารราชการดังกล่าว ให้ดำเนินการได้ตามความจำเป็นและเร่งรัดติดตามผลทุกระยะ พร้อมทั้งต้องชี้แจงให้ผู้แจ้งเรื่อง หรือผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ทราบไว้ด้วย

(๓) รวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมความเห็นสรุปเสนอผู้ที่ได้มอบหมายหรือแต่งตั้ง พิจารณาสั่งการ ซึ่งหากไม่มีมูลความจริงให้ยุติเรื่องและแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่หากผลการตรวจสอบพบว่ามีมูลกระทำทุจริตทางทะเบียน ให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เช่น การสั่งระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อน การจำหน่ายรายการบุคคล การปรับปรุงรายการทางทะเบียนราษฎร การยกเลิกและเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียน การบันทึกยกเลิกรายการในฐานข้อมูลการทะเบียน เป็นต้น การแก้ไข(เยียวยา)ปัญหาทางทะเบียนให้แก่ผู้สุจริตที่ถูกกระทบสิทธิ การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏตลอดจนการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมกระทำผิด ทั้งนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดแจ้งว่าเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตทางทะเบียน ด้วย ควรเสนอปรับย้ายเจ้าหน้าที่ผู้นั้นให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ทันที

การตรวจสอบข้อเท็จจริง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้เสนอความเห็นพร้อมเหตุผลความจำเป็นต่อผู้ที่ได้มอบหมายหรือแต่งตั้ง เพื่อขอขยายระยะเวลาดำเนินการได้อีก ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๑๕ วัน รวมแล้วไม่เกิน ๓๐ วัน

๒. การดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

(๑) หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการมีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบหรือเจ้าของรายการที่แท้จริงซึ่งถูกแอบอ้างไม่มีตัวตนอยู่แล้ว ให้นายทะเบียน สั่งระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อน หรือจำหน่ายชื่อและรายการบุคคลดังกล่าวออกจากทะเบียนบ้าน แล้วแต่กรณี โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑ และดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๐ หรือข้อ ๑๑๐/๑ แล้วแต่กรณีโดยเคร่งครัด

(๒) หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการแอบอ้างใช้ชื่อและรายการผู้อื่น โดยที่เจ้าของรายการแท้จริงยังมีตัวตนอยู่จริง ให้นายทะเบียน ปรับปรุงแก้ไขรายการทางทะเบียนของเจ้าของรายการแท้จริงกลับคืนเข้าในทะเบียนบ้านหลังเดิมก่อนที่จะมีการดำเนินการโดยมิชอบทางทะเบียน เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ ให้พิจารณาให้เป็นไปตามความเป็นจริง

(๓) ให้เพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียนราษฎรที่มีการดำเนินการโดยมิชอบ เช่น สูติบัตร มรณบัตร แบบการให้เลขประจำตัวประชาชน ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ทะเบียนบ้าน เป็นต้น โดยหมายเหตุให้ทราบถึงที่มาของการเพิกถอน แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๔) กรณีมีการแอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งจำหน่ายหลักฐานเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ ได้แก่ คำขอ บ.ป.๑ ใบรับคำขอมีบัตร (บ.ป.๒) หรือใบแทนใบรับคำขอมีบัตร(บ.ป.๒ ก) และคู่ฉบับ ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน(บ.ป.๕) พร้อมทั้ง

/เรียก ...

เรียกบัตรประจำตัวประชาชนที่มีการกระทำผิดดังกล่าวคืน เพื่อดำเนินการจำหน่ายด้วย โดยหมายเหตุให้ทราบถึงสาเหตุและที่มาของการจำหน่ายหลักฐานเอกสาร เช่น "จำหน่ายเนื่องจากสวมตัว/แสดงเอกสารเท็จ/มีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ...ตามหนังสือ...ลงวันที่... หรือตามบันทึก ปจว.ที่... ลงวันที่..." เป็นต้น แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๕) กรณีมีการนำชื่อและรายการที่แอบอ้างไปขอตั้งหรือเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล ให้นายทะเบียนท้องที่ยกเลิกหลักฐานทางทะเบียนและเรียกหนังสือสำคัญเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลคืนจากผู้แอบอ้างพร้อมทั้งหมายเหตุการยกเลิกในหลักฐาน หรือหนังสือสำคัญ โดยกรณี มีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ ว่า "ยกเลิกเพราะผู้ได้รับอนุญาตไม่มีสัญชาติไทยขัดต่อมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕" หรือในกรณีแอบอ้างสวมตัวทางทะเบียน ว่า "ยกเลิกเนื่องจากแอบอ้างสวมตัวผู้อื่น ตามหนังสือ...ลงวันที่..." แล้วลงชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๖) กรณีมีการนำชื่อและรายการที่แอบอ้างไปจดทะเบียนครอบครัว ให้นายทะเบียนบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการของผู้แอบอ้างไว้เป็นหลักฐานในทะเบียนครอบครัว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการจำหน่ายรายการบุคคล หรือรายการทางทะเบียน การยกเลิกหรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียนตามข้อ ๒ (๑) ถึง (๖) ที่มีการจัดเก็บเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรหรือจัดเก็บหลักฐานเอกสารดังกล่าวไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนด้วย ให้บันทึกการจำหน่ายรายการ การยกเลิก/เพิกถอนหลักฐานที่เกี่ยวข้องในฐานข้อมูลการทะเบียน แล้วแต่กรณี โดยบันทึกให้ทราบสาเหตุและที่มาของการจำหน่ายรายการ ยกเลิกหลักฐานดังกล่าว หรือบันทึกให้เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลทางการทะเบียน นั้น ๆ ทั้งนี้ ห้ามมิให้บันทึกสาเหตุการจำหน่ายหรือการยกเลิก เป็น "อื่น ๆ"

๓. การแก้ไข(เยียวยา)ปัญหาทางทะเบียน ให้ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนของผู้บังคับบัญชาที่ต้องเร่งรัดติดตามการแก้ไขรายการทางทะเบียน เพื่อคืนสถานะทางทะเบียนให้แก่เจ้าของรายการที่แท้จริง ซึ่งถูกกระทบสิทธิโดยสุจริต ทันที โดยไม่ต้องรอผลการดำเนินคดีอาญา หรือการดำเนินการทางวินัย ตามแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) กรณีรายการทางทะเบียนไม่มีการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไปจากเดิม ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการให้ดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่เจ้าของรายการที่แท้จริง ทันที

(๒) กรณีรายการทางทะเบียนมีการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไปจากเดิม ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา ที่ได้รับแจ้งเรื่อง หรือข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นผู้รับผิดชอบในการแจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือแจ้งการย้ายที่อยู่รายการบุคคลที่แท้จริงเพื่อร่วมกันปรับปรุงแก้ไขรายการ ยกเลิก/เพิกถอนการดำเนินการทางทะเบียนที่มิชอบให้กลับคืนเป็นของเจ้าของรายการที่แท้จริงตามเดิมเสมือนไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไป ทั้งนี้ต้องแจ้งให้เจ้าของรายการที่แท้จริงทราบทุกระยะ

(๓) กรณีที่เห็นว่ามีความยุ่งยากซับซ้อนในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เนื่องจากต้องอาศัยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงในหลายท้องที่และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เมื่อได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้รวบรวมข้อเท็จจริงส่งให้กรมการปกครอง(สำนักบริหารการทะเบียน) ทราบทันที เพื่อจะได้ติดตามเร่งรัดและประสานการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

๔. การดำเนินการทางคดีอาญา ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี หรืออาจมอบหมายให้หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน

ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ โดยทำเป็นหนังสือระบุถึงพฤติการณ์การกระทำผิดโดยสังเขป ผู้กระทำผิดทุกคน (ถ้ารู้) บทมาตราที่กระทำผิด พร้อมรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ส่งให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนในเขตท้องที่ ทั้งนี้ไม่ต้องพิจารณาว่าการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดจะได้ขาดอายุความไปแล้วหรือไม่

สำหรับบทกฎหมายที่จะใช้อ้างให้เอาผิดผู้กระทำความผิดให้ถือวันที่มีการกระทำผิด เช่น วันที่แจ้งการเกิด วันที่แจ้งการย้ายที่อยู่ วันที่ยื่นคำขอมีบัตร วันที่ยื่นขอเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล เป็นต้น ให้พิจารณาบทบัญญัติกฎหมาย ว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ได้กำหนดถึงพฤติกรรมการกระทำ หรือองค์ประกอบอย่างไรเป็นองค์ประกอบของความผิดไว้ ซึ่งในการกระทำของผู้แอบอ้างทุจริตทางทะเบียนในกรรมเดียวอาจผิดต่อกฎหมายหลายบท โดยกฎหมายที่อาจเกี่ยวข้องกับการแอบอ้างทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่

(๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕๐ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ถึงปัจจุบัน

(๒) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ มาตรา ๑๔ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๖ ถึงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๒)

(๓) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔)

(๔) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ มาตรา ๑๔ (บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน)

(๕) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙/๑ มาตรา ๒๖๙/๔ และมาตรา ๒๖๙/๕

และหากผลการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้กระทำผิดได้กระทำเข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายดังกล่าวในบทมาตรานอกจาก (๑) - (๕) หรือกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น ให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามบทกฎหมายนั้นด้วย

๕. การดำเนินการทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิดวินัย แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ พิจารณาสั่งลงโทษ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงชัดแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตจำนวนหลายราย หรือมีพฤติการณ์รู้เห็นเชื่อมโยงกับกระบวนการกระทำทุจริตกรณีดังกล่าวด้วย หรือเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อการสอบสวนของคณะกรรมการ หรืออาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการอย่างร้ายแรง ควรมีคำสั่งพักราชการหรือให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดไว้

สำหรับการพิจารณาโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทย ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับและพิจารณาโทษในสถานหนักตามควรแก่กรณี

๖. การรายงานผลการดำเนินการ ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการ ตามข้อ ๑ ถึง ข้อ ๕ ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทราบทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด พร้อมสำเนาเอกสารและรับรองถูกต้องทุกฉบับ

เมื่อจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ได้รับรายงาน ให้พิจารณาตรวจสอบการดำเนินการ ว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากเห็นว่ายังไม่ถูกต้อง ครบถ้วนในประเด็นใด ให้แจ้งความเห็นและแนวทางดำเนินการแก้ไข พร้อมทั้งติดตามเร่งรัดผลการดำเนินการทุกระยะให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

เมื่อจังหวัด/กรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นว่าอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา ดำเนินการถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้รวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นของจังหวัด/กรุงเทพมหานคร พร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ แจ้งให้กรมการปกครองทราบทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด

การติดตามผลดำเนินการทางคดีอาญาและทางวินัย ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีหน้าที่เร่งรัดติดตามทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด แล้วแจ้งผลให้กรมการปกครองทราบ

๗. การแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าผู้แอบอ้างสวมตัวทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้นำรายการหรือหลักฐานทางทะเบียนไปใช้กระทำทุจริตต่อเนื่องไปถึงหน่วยงานอื่นด้วย ให้หน่วยงานที่ตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ ร้องทุกข์ เป็นผู้แจ้งประสานงานกับอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล เมืองพัทยา หรือหน่วยงานอื่น เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการกับผู้กระทำผิด และหลักฐานเอกสารทางทะเบียนหรือเอกสารราชการอื่นที่มีการออกโดยมิชอบดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ในส่วนเกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หากเป็นกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเกิดขึ้นในเขตท้องที่ ต้องพิจารณาดำเนินการ ตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๖ ด้วยเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ หากการสั่งการที่มีอยู่ก่อนนี้ได้กำหนดไว้เป็นการขัดหรือแย้งกับแนวทางดังกล่าวข้างต้น ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนนี้ แทน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งแนวทางการดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชระภาศ บุญยินดี)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๒-๓